

פרוטוקול מס' 97

מישיבת ועדת הכספים מיום שני י"ח בתמוז תשל"ד

8.7.74 בשעה 10.10

חברי הוועדה

בכח:

- י. קרגמן, יו"ר
- ב. קפב
- י. בדה
- י. פלומין
- ע. פיינרמן
- ד. קורן
- ח. קורפור
- ש. ארליך
- ג. גולן
- א. רובין
- א. אפרת
- צ. גרשוני
- ב.צ. חלפון
- ע. אמוראי
- ז. שובל
- ש. לורנץ
- א. מלמד
- י. בן-מאיר
- מ. שחל
- ס. ארצט
- א. לין

מזמנים

- סר. מ. ברידפר - המסונה על הכנסות המדינה
- סר. ד. פלד - סנהל המכס והבלו
- ד. ברחיים - משרד האוצר
- י. ארד - משרד האוצר
- גב' א. זינדרייך - משרד האוצר
- גב' ש. סושכל - משרד האוצר
- י. שליף - משרד המסחר והתעשייה

מזכיר הוועדה:

א. קרשנר

רשם:

חבר המחרגמים בע"מ

צו תעריף המכס והפטור (תיקון החוספת מס' 151,142),
תשל"ד-1974;

סדר-היום:

צו מס קניה (סחורות ושירותים) (הטלה מס ושיעורו)
(תיקון מס' 101), תשל"ד-1974

הי"ד י. קרגמן:

אני פותח את הישיבה.
נרון בהיטלים.

מ. נוידרפר:

הענין ידוע. שר האוצר כבר הביא אותו בפני ועדת הכספים. המדובר בהיטל המפורסם על היבוא, שהוטל כמעט על כל הסחורות, פרט ל-4-5 פריטים: חיטה, חומר גלם לשמנים, יהלומים (כלומר, חומר גלם של יהלומים), דלק, חפצי עולים.

סך כל ההכנסות ברוטו, מאחד וההיטל חל גם על היבוא הבטחוני, הוא 1,650 מיליון לירות ברוטו. זה הסכום שצריך להופיע באומדן ההכנסות. אבל אנחנו מגיעים לכ-700 מיליון לירות בשל קיזוז רבדים שמופיעים בצד השני של התקציב; למשל, תקציב ההוצאות על רכש יגדל ב-550 מיליון לירות - יבוא בטחוני ישיר - ועוד כ-150 מיליון לירות ביבוא בטחוני עקיף, כלומר יבוא של מפעלי תעשייה שעובדים לבטחון, מייבאים חומרי גלם שונים ומקבלים החזר של המס.

זה הביא לעליה בוספת של תמריצי היבוא, ואנחנו מקזזים מתוך סכום זה גם את ה-40 מיליון לירות שהועדנו להחזר למשפחות מעוטות יכולת. על זה יש עוד משא ומתן עם ההסתדרות, והסכום של 40 מיליון לירות הוא זמני ולא סופי, אבל אנחנו חושבים שזה יהיה בסביבות 40 מיליון לירות. מכל המהלך הזה ייצא לנו נטו של כ-700 מיליון לירות על בסיס שנתי.

הי"ד י. קרגמן:

אין פה שום דבר יוצא מן הכלל פרט לארבעה פריטים שהם חומרי גלם.

היש שאלות בקשר ל-10% אלה?

נ. קצב:

האם היטלי יבוא אלה לא יפגעו במצדכים חיוניים ובסיסיים? ואם כן - האם מובטחת תמיכה של הממשלה בעניין זה?

מ. נוידרפר:

פרט להיטל שאיננו מוטל על המוצרים היסודיים ביותר, כגון חיטה ושמנים, הממשלה התחייבה לשמור על מחיריהם של 14 המוצרים הידועים, הכוללים גם תה וקפה. חלק מהמוצרים האלה מחיריהם עולים בעקבות היטל היבוא. אבל אנחנו נסבסד אותם כדי שמחירם במשך השנה הבאה לא יעלה. בעקבות זה ישנה התחייבות והיא קיימת. אוטומטית זה עולה, אבל הממשלה מחזירה. בוסף על כך השמירה על המחיר תיעשה גם על ידי הורדת מכס רגיל - לא היטל - כגון בפקרה של קפה, למשל, או, כאמור, באמצעות סובסידיה.

נ. קצב:

האם זה כולל גם תרופות חיוניות לקשישים, בתמכי סעד וכו'?

מ. נוידרפר:

התחנות אינן נכללות במסגרת הפטור. זה יעמיס עומס נוסף על קופות החולים. זה לא בין ה-14. אבל המבוטחים בקופות החולים מקבלים את זה.

נ. קצב:

לא. יש תרופות שאינן נמצאות בקופות החולים. קנתת חולים ממליצה עליהן ואיננה משלמת תמורתן.

הי"ד י. קרגמן:

אינני יודע מדוע קופת חולים לא תיתן. אנחנו מקציבים מאות מליוני לירות סובסידיות לקופות חולים. שיתנו רפואות.

ש. ארליך:

אני מבין שהסעיף הראשון מדבר על היטל יבוא של 10%. סעיף 2 מדבר על הקטנת שיעור המכס. שאלתי היא: בכמה, באופן כללי, זה מייקר את היבוא?

ד. קורן:

אני רוצה לשאול על ההכנה בין שלוש הפריטים עליהם דיברת - אותם ארבעה, שבהם יהלופים זה נושא מיוחד, ויתר השלושה שהם בין ה-14. מדוע אי-אפשר לנהוג לגביהם אותו סינהג'ולא להעמידם דווקא על סובסידיות? האין זה מוצדק שכל 14 הפריטים דינם יהא כדין השלושה? ברמה לי כי יש כאן מעין הסתבכות: מצד אחד מגדילים את ההיטל ומצד שני מקטינים את המכס; אחר-כך גותנים סובסידיה. מדוע לא לעשות זאת יותר פשוט? לשחרר מהתוספת ולהשאיר זאת בלי סובסידיה.

שאלה שניה: יש כאן הגדלת היטל אפשר להשאיר את המכס כמות שהוא היבוא ב-10% והקטנת המכס ב-5%. ולהגדיל את היטל היבוא ב-5%.

דבר נוסף: האם הקטנת המכס לא תביא לפשיטת רגל של אנשים שהם דרושים לנו?

ע. פיינרמן:

רציתי לשאול שתי שאלות כלליות לגבי היחס שבין הגדלת התעריף והקטנת המכס. כמה מסתכמת הורדת המכס ב-5% על כל היבוא? ובכמה זה יתקן מהעלאת ההיטל?

שאלה שניה בנושא זה: כמה משיחורר המכס הזה, מהסכום הכללי, יפול על גלמים וכמה על סחורות סוגרמות?

י.ש. פלומין:

בסעיף 2 לצו מופיעים פריטים ושיעוריהם שירדו מ-10 ל-5, מ-12.5 ל-7.5 וכו'. האם אלה כל השיעורים או אלה רק שיעורים נבחרים, שמתוכם בחרתם הקטנה של 5%? שאם לא כן, אפשר היה לומר בכל מקום: הפחתה של 5%, ללא צורך בפירוט.

שאלה שניה: בסעיפים 3 ו-4 אתם מסנים את שיעורי המכס, ושם נאמר גם: אך לא פחות מכך וכך לקילו, ליחידה. האם גם בדברים אלה חל שינוי באותה פרופורציה?

בסעיף 5 אתם מטילים מכס על מלאי. אני מבין שזה מאותם פריטים שיש 10 פלוס ו-5 סינוס, שיהיה מדובר רק על 5. אולם אין הנחיות או הוראות ביצוע: מתי זה צריך להשתלם, מה הסיכורים, מה הפנקציות וכו'. אייתי פנקס לשמוע פרטים על כל הדברים האלה.

ח. קורפו:

אני מבין שאלה שאתם מורידים בפחות מ-10%, ככל לא יפול עליהם כלל. כלומר, על מה שלא פוטלים 10% מכס אין היטל בכלל.

היו"ר י. קרגמן:

צו החשיפה, שהיה צריך להכנס לתוקף בהתאם להחלטת עקרונית, הוקדם פריטים, ששונים ביבוא כ-900 מיליון לטעם פיננאר לעכשיו. נבחרו 1400 פריטים, כלומר, ההפסד הוא 45 מיליון לירות, בהם תהיה הפחתת מכס של 5%.

לירות כנגד 1650 מיליון ברוטו שההיטל בותן לנו. הבסיס לחשיפה הוא פאד פאד זר, איפוא, לעומת כלל המהלך.

על יתר הדברים אני מציע שמר פלד יענה.

מר פלד:

לשאלה למה עשינו תרגיל כפול. פשוט שהמדובר לא באותם סעיפים. כלומר, מצד אחד העלינו את כל הסעיפים, פרט למספר מסויים, בעוד שהורדנו רק בכ-1400. היות ולא רצינו לפרט את כולם, העלינו את הכל ב-10% והורדנו ב-5% רק את המספר הזה.

אשר להיקף. יותר ממחצית ההיקף גלמים. חומרי גלם מהווים יותר ממחצית היקף ההעלאה. ההפחתה נוגעת לאו דווקא לגלמים או לא. זו שאלה של מה מייצרים בארץ. כלומר, מוצר שגם מייצרים אותו בארץ וגם הוא מיוצא - עליו חלה החשיפה. אם הוא רק מיוצא או רק מיוצר בארץ - אין שאלה של חשיפה. לכן, זה לא בדיוק עניין של גלמים או לא. ומאחר ומירת ההגנה על תוצרת הארץ יורדת משנה לשנה, היינו צריכים לעשות על-מנת שכאן לא תגדל יותר מדי ההגנה על המוצרים האלה, ולכן זה נעשה בד בבד.

דשימת השיעורים היא מלאה. אלה כל השיעורים שיש לנו במעניף המכס. השיטה שיש כאן היא דשימה מלאה של אד ולורם, והיות אם היינו כותבים באופן כללי, להוריד 5% זה יכול היה להתפרש שבמקום 50 זה יהיה 47.5, היינו מוכרחים לכתוב במלוא הבהירות שבמקום חמשים יבוא ארבעים וחמשים.

אשר ללא פחות, גם את השיעורים האלה הורדנו בעשירית. זה כבר בתוקף מאותו יום שזה הוטל. כלומר, את הלא פחות הורדנו יחסית כמו שהורדנו את הערך, כדי שיהיה לזה אפקט מעשי.

אשר להתייקרויות, זה שונה ממקרה למקרה. יש חישוב מסויים. למשל: מעשרים זה עולה לשלושים, אבל אם המוצר נמצא בחשיפה זה יורד משלושים לעשרים וחמש.

עשר לעניין ההתאמה, זה לא עניין של הטלת מס. כאן יש חישוב איך להגיע לפחיר סיטוני. הדבר נעשה כתוצאה מבדיקה מעשית שהיתה בשוק, וגילינו שבחודשים האחרונים היתה עליה גדולה של סכומי הפרש שבין הסי.י.פ. פלוס מכס. אסביר את דברי: ליצרן לחומרי גלם זה קשה יותר, אבל אם אותה סחורה מיוצאת גם על ידי יבואנים, ובענף כולו יש בו רווח מסויים, אי-אפשר לקבוע מס שונה לשני אנשים. אנחנו חייבים לקבוע שיעורי מס אחידים, וקובעים זאת בדרך כלל בענפים. אגב, גם אחרי הקביעה לכל אדם הזכות לערער, אם המחיר נמוך יותר, והוא זכאי לקבל החזר. זה לא חוק. זה לא מחייב אותו ואמנם יש הרבה ערעורים. בהרבה מקרים אנחנו מקבלים פניות: אני מייצר ומשלם מחיר כזה בעוד שפלוגי מייבא, ואם כי הוא מוכר לאותו קמעונאי במחיר מסויים הוא משלם על בסיס נמוך יותר. כאן השתדלנו לאזן כדי למנוע הפליות.

מ. נוינדלפר:

היצרנים המקומיים מתלוננים שההתאמה שלנו נמוכה מדי.

ג. פלד:

ההתייקרות היא בין 2 ל-5 אחוזים על סחיר המוצרים. זה תלוי אם יש או אין מס קניה, אם המוצר נמצא בחשיפה או איננו נמצא בחשיפה.

בשאלתי גם לגבי עניין המלאי. הצלחנו להוציא מאה חוליות כדי לקבוע את המלאים בדיוק. הן עדיין עובדות. אי-אפשר בכל מקום לגשת ולספור את המלאי, אבל הם ניגשים לספרים, סותחים קו, ואחר-כך, תוך מספר ימים, אנחנו צריכים לקבל דיווח מבעל המלאי.

יש לנו רשימות. בסופו של דבר אנחנו כבר מלומדי נסיון. פעם-פעמיים בשנה יש לנו את הדברים האלה. אנחנו יודעים לאן לפנות, באיזה ענפים יש מלאי ובאיזה - אין. כאן המדובר הוא כמעט רק ביבוא. השתדלנו יותר לשים דגש על סחורות מוגברות ולא על חומרי גלם בתעשייה, כי אלה מפורזים בבתי-חרושת וההשפעה על המוצר הסופי קטנה ביותר.

י.ש. פלומסין: מי מוגדר אצלכם כסוחר?

ד. פלד: סוחר הוא אדם שמחזיק מלאי לצורך עסקו.

י.ש. פלומסין: גם בעל מכולת?

ד. פלד: כן, אבל בדרך כלל אין במכולת מלאי של יבוא. הסיכויים אפסיים.

י.ש. פלומסין: ניקה לדוגמה חנות שמוכרת בעליים איטלקיות.

ד. פלד: אם אתה מדבר על מלאי-שיא, שערכו עשרה אלפים לירות, אולי יש שתיים, שלוש או חמש חנויות כאלה, שמוכרות גם תוצרת מקומית. (קריאה: כל רחוב דיזנגוף.) יש להם הרבה יותר סחורה מוצרת מקומית. מדובר על חלק קטן מהמלאי.

מ. גויסדרפר: עוד מלה לגבי המחירים. באותו מקום בו יש היטל של 10%, הסחורה היא מוגברת ואין לגביה צו חשיפה - תהיה עליית מחירים גדולה יותר. במקום בו מדפיב היבוא בחומר הגלם קטן יותר - העלייה תהיה קטנה יותר. אגב, על הרוב המכריע של חומרי הגלם אין מס קניה. ז.א., עליית המחירים תתבטא רק בעליית מחיר המכס. באותו מקום שיש גם מס קניה הגדלת ההיטל משפיעה גם על מס קניה, כי מס קניה מוטל עליה. אבל על רוב חומרי הגלם והציוד לתעשייה אין מס קניה. שם העלייה תהיה קטנה. אתן כמה דוגמאות של עליית מחירים במוצרים נבחרים: מכונות מסוג רנו 4 תעלה ב-4%; פג'ו 404 תעלה ב-4.5%; שיאב אבק - מחירו יעלה בכ-6%; סקרר סיובא 14 קוב - עליה ב-5%.

ג. קצב: מתי הציבור יידע מה הוא בדיוק משלם תמורת מה שהוא קונה? אין מספיק הדרכה בארגונים ואי-הבהירות עולה על הבהירות.

י. שליף: באופן כללי ניתן היתר להעלות מחירים בשתי דרגות. במקום בו מדובר על מוצרי יבוא עליהם חלה הגדלת ההיטל, הותר באופן כללי להעלות את המחירים ב-5%. כלומר - עד 5%. באלה שחלה עליהם הורדת המכס, כלומר 1400 מוצרי החשיפה, הותרה העלאה עד 2.5%. מקסימום - 3%. כל מי שרוצה להעלות יותר חייב לפנות לוועדת המחירים הציבורית.

ג. קצב: הקונה הקטן עדיין איננו יודע כמה עליו לשלם.

י. שליף: אם יש מקרה שדורשים ממנו יותר מ-5% הוא יכול לדעת. אם השאלה היא מה יכולים לעשות ארגוני הצרכנים כדי ללמד את הקהל, הם צריכים לקחת את רשימת המוצרים האלה, בניח הקבוצות עיקריות של המוצרים, לפרסמן ולהודיע לקהל שעל קבוצות אלה סותר להעלות את המחירים לא יותר מאשר 2.5%, וכל היתר - לא יותר מאשר 5%.

ג. קצב: אמרו לי שפנו אליכם ותשובתכם היתה שאין לכם עדיין מידע בעניין.

י. שליף: זה באמת כך. הצו יצא לפני יום או יומיים.

קריאה: אני חושב שצריך לפרסם מה סותר וכמה.

היו"ר י. קרגמן:

רצוי שהדבר יתפרסם בהקדם.

ח. קורפן:

אני מבין שסעיפים 3, 4, 5 זו גם כן הפחתה.

י. שליף:

זה חל על אותם פריטי מכס עליהם לא קוטל מכס רק לפי הערך אלא מכס מורכב, מס מותרות, ושם אותם 5% אינן פועלים. לכן יש כאן פידוט מפורט, כדי שכל גובה מכס יידע כיצד לנהוג. זו גם כן הפחתה. זה 10% מהקצוב, אך לא פחות מההתאמה שלו.

היו"ר י. קרגמן:

צריך להניח את זה על שולחן הכנסת.

ג. סצני:

אני עומדת על כך שבמהירות האפשרית ייסגר מידע.

היו"ר י. קרגמן:

זה נרשם, ואנחנו מצטרפים לתביעת חברת הכנסת קצב שיפורסם ברבים מה מותר לפי זה, מה שתחייב בהעלאה, אם כי זו לא חובה, ובגלל שלא יהיה מעל. שהצרכנים יידעו והארגונים הוולונטריים יוכלו לעמוד על המשמר.

ח. קורפן:

נדמה לי שמבחינה משפטית היה עליכם לציין בצו שבמקום סכום זה יבוא סכום זה. אתם לא מציינים כמה היה קודם. להלכה אתם יכולים להוסיף במקום להוריד. לוועדה אין שום אפשרות לבדוק זאת אם איננה רואה מה היה קודם.

ד. פלד:

בכל מקום במקום 10 יבוא כך וכך.

ח. קורפן:

בסעיפים 3, 4, 5 לא כתוב.

מ. גויררפר:

מבחינה פורטלית אומרים המשפטנים שזה בסדר.

ד. פלד:

שנית, היינו צריכים לעשות זאת הוך מספר שעות מוגבל מאד, כדי שהצו ייצא מיד.

אבל מבחינה חוקית זה בסדר גמור.

ח. קורפן:

אינני בטוח שזה בסדר. הניסוח צריך להיות: במקום כך וכך יבוא כך וכך.

היו"ר י. קרגמן:

יש כאן שתי גברות שממלאות את מקומו של מר קיסרון, והן אומרות שזה בסדר.

האם יש עוד שאלות? אם אין שאלות אני מציע שנניח את זה על שולחן הכנסת ונמליץ לפני הכנסת לאשר. היש מתנגדים להצעת? אין מתנגדים. היא נתקבלה ואנחנו עוברים לסעיף הבא.

יש פה שני צנוסים. אינני יודע מדוע זה לא עבר את הוועדה, ואנחנו נדון בזה כאן. אני מבין ששני הצנוסים האלה מסיבות טכניות לא הובאו לוועדת המשנה, ואנחנו נדון בהם מפני שפג תקפם. מדובר על פילה מסוג "אייק". החשיפה מחייבת שינוי המסים שהיו מוטלים על הפילה. עד לשינוי היה הפילה פטור מההיסל הכללי של 25%; בתנאי חשיפה לא ניתן היה להשאיר את הפטור הזה. אי לכך הוטל ההיסל הכללי של 25%. עם זאת, במטרה לסבוע התייקרות של כל סוגי הפילה, בוטל המכס הקצוב בשיעור של 400 ל"י לטובה אשר היה חל על הפילה. בשמע הסברים בנדון.

א. ארד:

ישנו סוג של פילה זו שהתחרה בצורה די ברורה עם הבקלה, שלמעשה היא דג מקומי. מאחר ולא היה כל היסל, אלא רק מכס של 400 לירות לטובה, המכס הזה לא נתן הגנה מספיקה לדייג של הבקלה. כדי לחשוף את יבוא הפילה הזול מסוג "אייק" בוטל המכס שקיים והוטל ההיסל הכללי של 25%, שהיום הוא עולה למעשה ל-35%. למעשה לא היה כל יבוא של אותו פילה זול משום שהוא התחרה, היה יותר זול מאשר דג הבקלה שהוצא דג ישראלי. כדי לאפשר יבוא ניתנה סינימלית של 25% היסל ובוטל המכס. עכשיו הועלה ההיסל ל-35%.

ע. פיינרמן: אני רוצה להבין אם הבינותי נכון. קודם כל אני מבין שהיה איסור אדמיניסטרטיבי על יבוא הפילה כדי שלא יפגע בבקלה, אתם הפשרתם את האיסור הזה והיטלתם עליו את ההיטל הכללי של 25%, היום זה כבר 35%, והורדתם את המכס. לפיכך, אני הבינותי נכון. אני רוצה לדעת מה יהיה מחירו של הפילה הזה אחרי הטלת ההיטל ואחרי ביטול המכס? ובהשוואה למה שקודם לא היה.

ב. קצב: אילו היו מביאים את זה קודם כמה היה עולה?

ע. פיינרמן: כמה זה יעלה יחסית לבקלה, אני רוצה לדעת? אני רוצה להיות בטוח שזה לא יפגע בו.

מר ארד: הפילה הרגיל שירבא, מסוג "קוד", עלה בערך - 14 ל"י לקילו. הפילה הזול, שעכשיו יאופשר היבוא שלו, לעלה 6,5 ל"י לקילוגרם. למעשה, באופן ממוצע, הורדנו את המחירים של כל סוגי הפילה.

ע. פיינרמן: כמה עולה הבקלה?

מר ארד: הבקלה עולה קצת יותר זול מאשר הדג.

ב. קצב: אני גם כן אף פעם לא קניתי דבר כזה ולא שמעתי על דבר כזה.

מר ארד: דג בקלה עולה שמונה וחצי לירות, לסיטובאים.

ע. פיינרמן: בלשון פשוטה, עד עכשיו הגבתם על הבקלה באופן אדמיניסטרטיבי ועכשיו אתם בוחנים לה מכה על ידי זה שאתם מיבאים את ה"אייק" בשתי לירות יותר בזול ממנה?

מר ארד: אנחנו בתור לדג הפילה את ההגנה הרגילה, זה בערך 6,5 ל"י לכל דולר בחסך. זאת ההגנה הרגילה שאנחנו בוחנים לכל התוצרת בחקלאות. לא יכולנו להשאיר את הסוג הזה, הזול דווקא, בהגנה אדמיניסטרטיבית. היינו מחכרמים לתת לפחות הגנה מינימלית ובתורו ואיפשרנו גם את היבוא.

ע. פיינרמן: למה לא יכולתם, אם עד עכשיו הגבתם הגנה אדמיניסטרטיבית במשך שנים?

מר ארד: יש בזה בזבוז של מטבע חוץ, בזה שאנחנו דווקא מאפשרים להביא דג מהסוג חיקר ולא מאפשרים להביא דג זול.

ע. פיינרמן: אתה מסליל על זה היטל יותר גבוה. האם יש עוד דוגמה של חשיפה שבה המוצר מחו"ל הוא יותר זול מיצור מקומי? אני לא חושב שיש דוגמה כזאת.

מר ארד: אי-אפשר להשוות בדיוק בקלה לפילה סיבר (?). מה שאנחנו רצינו לקבוע, זה לתת הגנה מינימלית שניתנת לכל התעשייה, וזה שבע וחצי לירות לדולר. 400 לירות לטובה שהיה עד עכשיו. ההגנה היתה באמת במרכה מהרמה הכללית שניתנה. זה מצד אחד לא מאפשר רק יבוא יקר ובזבוז של מטבע חוץ, של סוגי הפילה. אמרנו: בואו נפתח את כל היבוא של סוגי הפילה, כדי באמת גם להביא סוגים זולים. מצד שני לא יכולנו לאפשר את היבוא במכס במוך של 400 לירות לטובה, שהוא לא בוחן את ההגנה המינימלית שניתנת. אז איפשרנו מצד אחד יבוא עם הגנה רגילה הניתנת ליצור המקומי. הדבר נעשה בהסכם עם דייגי הבקלה.

ב. קצב: לי לא ברור. אתה אמרת שהסוג המשובח של הפילה הזה עולה - 14 ל"י הק"ג; 6,5 - זה הזול. אתם לא מתכוונים לעשות חשיפה לגבי הזול?

מר ארד: לא, לא, במהלך הזה איפשרנו יבוא של כל סוגי הפילה,

גם הזולים. ה-6,5 לירות היתה הגבה, איסור אדמיניסטרטיבי, לא בתנן רשיונות יבוא. על ידי שבתנו את ההגבה המינימלית של 25% וכעת 35% גם פתחנו את היבוא.

קריאה: כמה עולה הבקלה המקומית?

מר ארד: שמונה וחצי לעומת שש וחצי של היבוא הזה.

נ. קצב: זאת אומרת שמבחינת התחרות עם התוצרת המקומית, הבקלה תהיה יותר יקרה מהיבוא של הפילה הזול.

מר ארד: הזול ביותר, שהוא לא כל כך מחליף את זה.

נ. קצב: מאחר שאני חושבת שהחקלאים כבר ירצו העלאת מתירי הבקלה (קריאה: זה לא חקלאים). חקלאים או לא חקלאים - בכל אופן זה יצור מצב שזה יעלה את מחיר הבקלה.

מר ארד: אני חושב ההפך. מפני שער עכשיו אגתו יבוא זול לא יבוא ארצה ולכן התחרות היתה רק עם הפילה היקר שמחירו היה הרבה יותר גבוה ממחיר הבקלה. היום יש בשוק גם פילה מאוד מאוד זול, שמחירו יותר במוך מהבקלה, והוא שירסן את העלאת המחירים של הבקלה.

ע. פייברמן: אני רוצה להתייחס לענין אחרי שהבינותו אותו. אני מבחש למה היה איסור אדמיניסטרטיבי. היה איסור אדמיניסטרטיבי כדי לא לפגוע בדייג של הבקלה, שזהו הדייג שלנו בימים רחוקים אפילו בימי ישראל. זה הדייג בים הצפוני ובכל מיני מקומות אחרים. הענף של דייג מרחקים לא בראה לי שאנחנו צריכים לאשר היום הצעה שתביא לכך שיפשירו את האיסור האדמיניסטרטיבי אבל יעמידו את המחיר של הפילה "אייק" הזה בשתי לירות או ב-25% יותר בזול ממחיר הבקלה. זה לא בראה לי, זה לא מובן לי, אם לא היתה הצדקה קודם ליבוא, לאיסור אדמיניסטרטיבי - למה עשו אותו? אם היתה לו הצדקה, למה עכשין מעמידים מין פער מחירים כזה שיפגע בדייג המרחקים שלנו? לפיכך אני מציע שההיטל שייקבע, ההיטל והמכס - כי היטל אינאפשר יותר מ-35% - אבל המכס שהיה מוטל על זה לא יבוטל אלא יעמיד את זה על מחיר שווה לבקלה. אז אם זה שש וחצי וזה שמונה וחצי - אז שמחיר היבוא יהיה גם כן שמונה וחצי ולא שש וחצי.

נ. קצב: אני לא מקבלת את זה.

ח. קורפו: אני סבור שהתוצאה הסופית תהיה שאנחנו בשלם בשביל הפילה הזול את המחיר היקר. זה יהיה כמו עם הבשר הקפוא והבשר הטרי. שהפשירו את הבשר הקפוא ומכרו אותו לצרכן בתור בשר טרי. מכל זה - אם האבחנה לקונה ברורה לחלוטין בין הפילה היקר לפילה הזול, או בין הפילה לבקלה, אז יש מקום להתרת היבוא של הפילה הזול. אם יש חשש שהפילה הזול בסופו של דבר יימכר לעקרת הבית כפילה היקר, או כבקלה - מוטב להשאיר את המצב הקודם.

א. רובין: אני חושב שחבר-הכנסת פייברמן צודק אם היינו מדברים היום על יבוא של בקלה לעומת בקלה. אנחנו מדברים על יבוא של דבר אחד לעומת ייצור מקומי של דבר אחר. אני לא מומחה גדול בדגה ובדגים ואינני בטוח שזה בדיוק זהה, הבקלה והפילה. לשם זה הייתי רוצה לדעת, בארצות אחרות בהן יש ייצור מקומי, או דגה, של בקלה, מה יחס המחירים בין הבקלה ובין הפילה. אם הפילה, מבחינת הצרכן - אני אינני יודע - הוא מוצר נחות לעומת הבקלה, אז גם השוק צריך לבטא את הדבר במחירים. אין שום ספק מדוע אנחנו צריכים לתת תגובה כזאת לפילה, שתביא אותנו לרמה של הבקלה, אם אלה שני מוצרים שונים והקונה מעדיף את הבקלה על הפילה. ואם יש הבדל ביניהם, אז טוב שישיביניהם גם הבדל מחירים בשוק.

מר ארד: למעשה אין פה תחליפיות מלאה. היה מצב שהמחסור היה זמני, כדי לא לפגוע במידה ניכרת בדייג של הבקלה, משום שהמכס היה קיים, מצד אחד, של ארבע מאות לירות לטובה, והפטור מההיטל, שהיה מצד שני, לא נתן את ההגבה המספיקה, וגם הדבר - הייתי אומר - שהוא

תחליף, אבל לא תחליף כל כך קרוב. כדי לתת הגנה מינימלית וכדי שיהיה פה כמו לגבי כל המוצרים האחרים, קבענו שיש מקום, ראשית כל, לחשוף את כל לבוא סוגי הפילה. אני לא חושב שיש פה מקום להתחיל להבחין וקשה למעשה להבחין בין סוג אחד וסוג שני אמרנו, בחשוף את כל הענף, כמו שהיה למעשה בשנים הקודמות, לפני הדיג של הבקלה. ביחד עם זה ביתן את ההגנה המינימלית שצריכה להיבנות. סך הכל אני חושב שהתרגיל הזה, המהלך הזה, למעשה יביא להורדת המחירים של הפילה, כי ישנם סוגים שונים של פילה, והצרכן יודע ומכיר את טיבם השונה ומחירם השונה ומצד שני זה באמת לא יביא להעלאת מחירים, זה קצת לרסן את האפשרות של העלאת מחירים לגבי הבקלה. זה מתואם יחד עם ענף הדיג.

י. קרגמן, יו"ר: רבותי, אני מציע שבעשה דבר בסיוע לתקופה של חצי שנה; אחר-כך בקבל דיווח, מה קרה. ביתוך אם אומרים לנו שזה יביא לידי כך שהבחירה תהיה רבה והמחירים אולי אפילו יורו. בראה מה ילך במשך חצי שנה.

ג. קצב: אני מקבלת מה שאתה מצע. אבל אני רק רוצה שירובטח פיקוח על המחיר הזה.

י. קרגמן, יו"ר: המחירים, מתוך התחרות, איך-שהוא יתאזנו.

ג. קצב: לא, זה תלוי במצרך. אם מדובר על הפילה הזול, עוד יותר זול מהבלקה, אני לא הייתי רוצה שבשוק זה יימכר יותר ביוקר מהבקלה. זה כל כך אלמנטרי.

י. קרגמן, יו"ר: אבל איך יהיה הפיקוח? ילכו לחזירות?

ג. קצב: יהיה פיקוח דרך המשרד למסחר ותעשייה, זו לא בעייה, ביתן בהחלט.

מר ארז: אני בטוח שאם ירצו לקבוע לסוג הזול מחיר של הקוד הטוב, איש לא יקנה אותו. לא יקנו אותו משום שיש הבדל, יש הבדל, זה שחור. יש הבדל ברור. זה לא דבר שאי-אפשר לראות אותו בעין.

י. קרגמן, יו"ר: בראה. אתם לא רוצים חצי שנה, בעשה מזה שלושה חודשים. לא מעשי לפחות מחצי שנה? כן, חצי שנה. מי להצעה הזאת? טוב, צריך למסור זה למשרד למסחר ותעשייה. רוצים שיהיה פיקוח? טוב, הם ימסרו זאת למשרד למסחר ותעשייה. קיבלנו.

צו מס קניה (סחורות ושרותים) (הוצלת מס ושיעור)
(תקון מס' 101), תשל"ד - 1974

מר קירשנר: יש עוד צו אחד - מס. 191. יש מספר הבהרות ותיקונים טכניים.

י. קרגמן, יו"ר: רבותי, יש לנו צו מס קניה - תיקון מס. 101.

מר ארז: למעשה כל התיקונים שבצו תיקון 101 באים יותר להבהיר כל מיני ספקות וחילוקי דעות שהיו לגבי השיעור והסיווג הנכון של כל מיני מוצרים שלא כל-כך הייתי אומר שהם חשובים. למשל, יש פרט במס קניה, 509, שקובע מס על סל, ולא היה ברור לאיזה סל הכוונה. אז הבהרנו שפה מדובר על סל קביות בלבד, וסלים מסוגים אחרים מסתורגים בפרטים האחרים שהם יותר ספציפיים. לגבי פרט 603, איחדנו את השיעורים ופישטנו את התעריף; היו כל מיני שיעורים על משקפיים, לפי הסוג. אבחנו איחדנו את השיעורים וקבענו במקום שיעור של ארבעים - תמישה-עשר - וארבעים, לכל מיני סוגים לפי החומר, שיעור אחד של עשרים וחמישה אחוז. שיעור אחיד הנותן פחות או יותר את הרמה הממוצעת של השיעור הקיים היום. אותה בעייה היתה לגבי ורות סימון. אפשר היה לסווג אותן למספר פרטים לפי שיעורים שונים קבענו לגביהן את השיעור הבמון ביותר שקיים - שנים-עשר וחצי אחוזים, והוצאנו אותן

מהאפשרות לסווג אותן לפהטים אחרים בשיעורים יותר גבוהים. בפרט 905 תיקנו והגדרנו, שמקור להקפאה, משום ששימוש בדרך כלל הוא למסחר, יקבע עליו השיעור החל על מקורים למסחר, במקום האפשרות שהיתה קודם לכן לגבות עליו שיעורים שונים, של שבעים ושבע וחצי או ארבעים אחוז, או שלשים וחמישה אחוז - קבענו לגבי שיעור אחיד של ארבעים אחוז, כמו למקורים למסחר, משום שהשימוש העיקרי זה למסחר. ופה הבהרנו שזה שיעור אחיד ולא לפי השימוש ולפי הייעוד. וזה כדי לפטט וכדי למנוע חילוקי דעות.

ע. פיינרמן: ולשימוש הביתי העליתם בחמישה אחוז על-ידי כך.

מר ארד: למעשה לא יכולת לדעת אם זה שימוש ביתי או לא שימוש ביתי. זה אותו מקור - או שבעים ושתיים וחצי אחוז - זה גם-כן יכול היה ללכת. למעשה לשימוש ביתי יש שבעים ושבע וחצי או שלשים וחמישה אחוז. פורמלית, יש איזה סוג קטן מאד, זה מקור ספיגה שהיה בזמנו, פורמלית הוא חייב בשלושים וחמישה אחוז.

א. רובין: זה מעודד המהלך שיש היום בארצות אחרות, לייבא מקור שאין לו הקפאה עמוקה, וליד זה לקנות מקור להקפאה עמוקה, למי שיש לו; ואז הוא ישלם - במקום שבעים ושבע וחצי על מקור גדול עם תא להקפאה עמוקה, מייבוא, יקנה יותר קטן וישלם עליו שבעים ושבע וחצי אחוז, ועל-ידו ישים ארגז להקפאה עמוקה. זה עושים בארצות-הברית עכשיו הרבה, ועל הארגז הקטן להקפאה ישלם רק ארבעים אחוז ויביא מייבוא. יצא לו יותר זול מאשר ייצור מקומי אפילו.

מר ארד: למעשה, מאחר שאין אפשרות להגדיר בדיוק מהו השימוש - לפי הצורה או לפי הגודל אי-אפשר לדעת למה השימוש - אנחנו היינו צריכים לקבוע לפי איזה שהוא מבנה - וקשה מאד לעשות את זה - מה השימוש, ולפי השימוש לקבוע את המס, את לפי שבעים ושבע וחצי או אם זה הולך לשימוש מסחרי ואז המס הוא ארבעים אחוז. מאחר שראינו - עשינו סקר בשוק - שרוב השימוש הוא למסחר, קבענו את השיעור החל על מסחר. אשר לעניין הזה של הפיצול, בסך הכל אני חושב שזה יהיה יותר יקר כאשר הוא יביא את זה במפוצל, ובסך הכל שני המקורים יעלו יותר יקר. אם אתה מביא מקור אחד, אני חושב שזה יותר זול מאשר להביא שני מקורים משני סוגים.

ח. קורפוס: אז אי-אפשר להבחין בין שימוש מסחרי ושימוש ביתי?

מר פלד: אותו המקור, הולך גם לחנות; יותר גדול קצת, פחות גדול קצת, זה תלוי אם זה חנות מכולת או חנות יותר גדולה, ולא יכולנו להבחין. יש גם תוצרת מקומית וגם ייבוא. לא יכולנו להבחין בין שימוש למסחר בחנות לבין שימוש בבית. ולכן באצלו לקבוע שיעור אחיד. אנשים פשוט לא יכלו יותר לסווג את זה. קבענו שיעור אחיד, ומצאנו לבנון - מאחר שהרוב היה מסחרי, רוב גדול הולך לשימוש מסחרי - לקבוע את הארבעים אחוז, שיעור אחיד.

י. קרגמן, יו"ר: אם יקחו לבית, במקום ששילמו עד עכשיו שבעים ושבע וחצי ישלמו ארבעים. שלשים וחמישה אחוז, אלה היו דברים קטנים שיצאו כבר אפילו מהקיבוצים זרקו את זה.

ש. לורנץ: בקשר למסגרות למשקפיים, כאן אני רואה הבדל מאד מאד גדול. המסגרות הפשוטות עד עכשיו היו חמישה-עשר אחוזים בלבד, ועכשיו העלאה לארבעים אחוז. יש שם הבדל בתכונות - אי-אפשר להרחיב וכולי. אז היכן שמפשטים, למשל, בחמישה אחוז, מהיכא תיתי, אבל משקפיים הרי אינם לוקפוס ואם מעלים מחישה-עשר, מי שאין לו כסף וקונה את המסגרת הזולה ביותר, אי-אפשר להעלות לו מחישה-עשר עד ארבעים אחוז. זה כמעט פי שלוש. אין בזה שום היגיון. מה אתם עושים כאן?

י. קרגמן, יו"ר: אנחנו לא יכולים לדבר גם על משקפיים וגם על מקורים. אני רוצה שנפריד בין מין לשאינו מינו. בגמור עם ה-"פריזר" ואחר-כך בעבור למשקפיים.

מר פלד:

יש מקררים להקפאה עמוקה של ארבעה רגל מתוצרת מקומית, זה חייב שלושים וחמישה אחוז. יש ליבוא של ארבע וחצי ושל חמש ושל שבע - תלוי מאיזו פירמה - קצת פחות קצת יותר. אנחנו לא יכולים להתחיל למדוד. ההיקף: היה זמן שהיו עשרה בשבוע ואז יכולנו להבחין לפי גודל במדידות. ואפשר למדוד את עומקו של מקרר בשיטות שונות. זה לא דבר מתימטי מדויק: לכן מצאנו לזכרון לעשות דבר אחד. עכשיו, לגבי תשעים אחוז מהכמות ירד המס, כי זה היה למעלה מחמישה קוב, הרוב. בכל זאת רצינו לפי המצב היום לא להפסיד בצורה פיסקאלית. חשבנו שארבעים אחוז עושה צדק לכולם. מי שרוצה בכל זאת לקנות את אותו המקרר להקפאה ושילם שלושים וחמישה אחוז, ישלם ארבעים אחוז עליו, זה ייקר את המקרר באחוז וחצי או שניים על המחיר הכולל, וזה מפשט את הבעיה שלנו של כל מקררי ההקפאה. יותר גדולים, יותר קטנים, לחנות, למסחר, לקצב - הרי כל זה הוא אחוז אחד. ההבדלים הם לא אבסולוטיים בין כל הדברים האלה. אלה הבדלים יחסיים קטנים. לכן אני חושב שזהו הפישוט הטוב ביותר, וכמעט שאין התייקרות בעניין הזה.

ח. קורפן:

במקרה רגיל זה ימצא את ביטוי, העניין הזה?

מר פלד:

לא. זה לא בוגע למקררים רגילים. בכלל. זה בוגע רק למה שקרוי "דיפ פריזרס". זה לא בוגע למקרר הביתי שיש לו תמיד תא מיוחד להקפאה. זה לא בוגע לו בכלל. פה מדובר רק על מקררי הקפאה מיוחדים.

י. קרגמן, יו"ר:

טוב. אם כן זה מוסבר. עכשיו נעבור למשקפיים. מה עניין משקפיים? ח"כ לורנץ כבר שאל את שאלתו.

ז. גרשני:

אני רוצה לשאול מתוך מגמה שאני יכול לשער וגם יודע שיש שני סוגים של מסגרות. יותר זולות ויותר יקרות. אני, שמכיר את העיקרון, צריך לשלם ארבעים אחוז. זה בסדר לפי דעתי. אבל יש אנשים ויש משפחות שזו הוצאה די גדולה עבורם, ואם הם רוצים ומסכימים להרכיב מסגרת פשוטה, מה המחיר של המקומיות בהשוואה לייבוא? האם השינויים רק על יבוא או זה חל גם על ייצור מקומי? אני חושב שאנחנו צריכים לקבל הסבר. אני חוזר: אנשים הרוצים דבר יותר פשוט מקורים שהוא יעלה להם יותר בזול, וגם המס-קניה שלהם לא יהיה כל כך יקר. לפעמים במשפחות זו הוצאה גדולה מאד בתקציב.

ש. ארליך:

קודם כל אני רוצה לקבוע שההבדל בין מחיר לצרכן של מסגרת מתוצרת הארץ ומסגרת מתוצרת חוץ הוא רב מאד. מי שרוצה מסגרת מתוצרת חוץ צריך לשלם פי שלושה לפחות. צרכן שהוא מחוסר יכולת לא יקנה תוצרת חוץ. והבעיה איננה של עשרים וחמישה אחוז מס קניה, על התוצרת המקומית. אני מוכן להיות בעד ביטול מס קניה על תוצרת מקומית, אבל לדעתי זה לא פוגע בצרכן. משום שהצרכן יכול לקבל מסגרת, עם עשירים וחמישה אחוז מס קניה, במחיר עממי מאד. בעוד שמתוצרת חוץ, כל מסגרת הכי זולה תעלה לו פי שלושה, פי ארבעה. לכן אני חושב שההצעה של אגף המכס יש בה פישוט, לדעתי בדרך הבכורה.

מר אורד:

למעשה מרבית המשקפיים היום חייבים - הן מייבוא והן מייצור מקומי - בשלושים וחמישה אחוז. היתתה קבוצה מאד מאד קטנה, של משקפיים מפורסות מאד ומשקפי שמש - לא משקפיים אופטיות, משקפי שמש; עכשיו מה שעשינו כאן, אמנם לגביהן קצת העליבו, אבל כל המשקל שלהן, כל המחיר שלהן, הוא פשוט וזול. ראינו שאין לו משמעות בכל החלוקה לפי הסוגים ואמרו: הבה נגבה את השיעור הרגיל הממוצע שישינו ולא נתחיל להסתבך כאן בגלל שישינו איזה סוג זול שכל ההשפעה שלו בהעלאה שישינה כאן, מעשרה אחוז לעשרים או מחמישה-עשר לעשרים וחמישה, היא לא משמעותית ולא מצדיקה את הפיצול הרב שאנחנו עשינו ואת כל הבעיות הכרוכות בהבחנה בין סוג לסוג. מרבית הסוגים הם מצלולויד ולגביהם אנחנו הורדנו את המס מארבעים אחוז לעשרים וחמישה אחוז. הפשוטות מאד, שהן לא ממתכת יקרה, משקלן הוא קטן מאד וכל ההעלאה היא פערטת ערך, הייתי אומר, והיא רק מפשטת את העניין. זה לא מהלך פיסקאלי, הייתי אומר. כדי לפשט לבנו את החיים בתחנות או בייצור המקומי וכולי. אין לזה משמעות למעשה. הייתי אומר שבאופן כללי אנחנו הורדנו את המס תוך כדי פישוט ואיחוד.

י. פלומין: יש סתירה בין הכתוב כאן ובין ההסבר. מה בכוח, עשרים אחוז או חמישה אחוז?

מר ארד: פלוס חמישה אחוז. בהסבר כתוב עשרים; יש עוד מס קביה כללי. זה תוספת של חמישה אחוז על כל מס קביה שקיים. סך הכל של מס הקביה הוא עשרים וחמישה אחוז. בתעריף כתוב עשרים, בסיפא בתעריף כתוב שעל כל מס קביה שקיים חל עוד חמישה אחוז. זה ההבדל בין עשרים ועשרים וחמישה שבדברים עליהם.

ש. לורנץ: אני מצטער שאני לא יכול לקבל את ההסבר ואני מאד מבקש לשמוע דעה אחרת. אם קודם הסברתם לנו בקשר למקרנים שאי-אפשר להבדיל ואי-אפשר למדוד אם זה למסחר או לשימוש ביתי, בבקשה - וההבדל היה קטן. כאן מדובר במסגרת פשוטה ממתכת זולה. ההבדל בין זו לבין כל שאר המסגרות בולט לעין גם בלי משקפת, ובלי משקפיים. אין לכם שום קושי. למה מצד אחד להוריד הייבוא היקר מארבעים לעשרים וחמישה אחוז? תשאירו שם את הארבעים אחוז, או שלושים וחמישה אחוז, או ארבעים וחמישה אחוז - כמה שאתם רוצים - ואין לזה חשיבות, אם זה בשאר, בשביל צרכנים בכמות קטנה, אשר הם מעדיפים את זה מפני שאין להם כסף, אין לזה כל הצדקה להעלות את השיעור. מבחינת ההכנסה, כפי שאתה אומר, אין לזה משקל, אבל מבחינת האיש אשר קונה דווקא את זה, בודאי חשוב לו. אחרת לא היה קונה את זה. כל אחד רוצה משקפיים יקרות, ויותר יפות.

מר פלד: אני רוצה להסביר. כל העניין של החלוקה לפי סוגים, עם מתכת יקרה ולא יקרה, זה לדעתי אנאכרוניזם היסטורי. אותה החתיכה הקטנטנה של מתכת, או ציפוי קטן הייתי אומר של זהב שמצפים בו את חתיכת המתכת, זה כבר הופך את המשקפיים ליקרות יותר ויוצר הבדל בין יקרות ולא יקרות. זה לא ענייני היום. זה לא דבר מהותי המשנה את הדברים. וזה לא איפשר לנו, עניין הציפוי הזה, לעמוד בפני הטענה שיש איזה ציפוי קטן של מתכת בצבע כסף או זהב, וצבע כסף או צבע זהב יכולים להיות לאו דווקא תמיד צבע כסף או זהב, כי צבע זהב דומה לזחושט וצבע כסף דומה למשהו אחר; עצם הצבע לא תמיד עולה יותר דמייקר יותר. ההבחנה לא מוצדקת היום. ההבדל הקטן הזה של הזהב או הכסף לא מצדק היום מבחינת המבנה של התעריף. וחפץ כמו משקפיים - מדובר על מס קביה, לא על הגנה במכס על ייבוא - להתחיל להבחין בין צלולויד לחוד ופלאסטיק לחוד, ואם הציפוי הוא בצבע אחד או בצבע שני, מדובר הרי על צבע, על ציפוי, ולכל אחד תעריף אחר, זה יצור לנו בעיה קשה במכס, ולא יכולים לעמוד מבחינת הביצוע. זה מהורה קושי. לא במקרה אנחנו מוכרחים מבחינת הביצוע לאחד שיעורים באופן שורה, כאשר ההבדלים אינם מהותיים. אנחנו לא מבסים לאחד דבר שהמיסים עליו הם מאה אחוזים ודבר שהמיסים עליו הם ששורה אחוז. כשהשיעורים הם עניין של כמה עשרות, פלוס מיבוס עשרה, כאשר זוהי ההבחנה, אנחנו לא יכולים לעמוד בזה בדרג הביצוע, והתוצאה היא שמגיעים לשוק סחורות שאנחנו לא יכולים לדעת מה הם שילמו ואין שום אפשרות ביקורת עליהן. כל העניין הוא צבע. אנחנו צריכים לקחת משקפיים ולשלוח למעבדה כדי לראות אם הציפוי הוא ציפוי של זהב או בחושט.

י. פלומין: הייתי רוצה לדעת על כמה מתווכחים בכמה זה מתבטא.

מר פלד: ליחידה אני מניח שזה עשרות אגורות. על כל פנים, באמר כך: על הבדל ייצור שבתי של שלושה וחצי מיליון לירות, על הכנסות מס קביה של שלושת רבעי מיליון לירות, ההבדל הוא ארבעים אלף לירות על הסך-הכל. השפעה אפסית. לא עשינו זאת בשביל ההכנסות. עשינו הדבר כדי להקל עלינו את החיים ואפשרות של ביצוע.

י. קרגמן, יו"ר: ארבעים אלף לירות הן לא הכנסה. הם ישקיעו את זה בבדיקות ובפקידים וכה הלאה, זה יעלה יותר. טוב, רבותי, יש עוד שאלות? לסעיפים הבאים?

ח. קורפן:

רצייתי לשאול, זה משמש כחומר צביעה? לקירות פנימיים?

מר ארד:

לא. לא. לא חומר צביעה. זה לציפוי בדרך כלל. לדברים דקוראטיביים. יש עכשיו פטנט כזה.

י. פלומין:

אני מבין שאחבר משתדלים לעשות כל מאמץ אפשרי להוציל את הבניה, כולל פריטי הגמר שלה. בדמה לי שאנחנו כאן עושים פעולה בכיוון הפוך, על-ידי שאנחנו מעלים פריטים אשר אמנם אינבי יודע מה ההיקף שלהם, אבל בכל זאת בדמה לי שזה דבר שנכנס יותר ויותר לשימוש. משבעה אחוז לשלושים וחמישה אחוז. אני מבין שאתם רוצים לעשות איזו השוואה בהשוואה לציפויים מחור פלאסטי; יש לזה פתרון אחר, תורידו את החומר הפלאסטי לשבעה אחוז.

מר ארד:

פה למעשה נקבע בזמנו שיעור מס קניה - פה מדובר על מס קניה - מאד מאד במוך, על לוחות צמנט אזבסט, משום שלמעשה הצמנט כבר משלם מס בלד ולכן היה השיעור הזמון. וזה היה, הייתי אומר, לדברים מאד מאד בסיסיים בבניה; לאחרונה - זה דבר שלמעשה עוד לא קיים בשוק - התחילו ביימור וייבוא בעיקר, למעשה כמעט ואין ייצור עדיין, של לוחות צמנט אזבסט דקוראטיביים עם כל מיני חומרים. תערובת של חומרים פלאסטיים לשימוש דקוראטיבי. מחיצות דקוראטיביות, ודברים אחרים, שלמעשה התחליפים הקיימים שמשמשים בהם חייבים כבר כיום בשלושים וחמישה אחוז. למשל, ישנו כאן יצרן מקומי, שמשלם על לוחות פלאסטיים שלוששים וחמישה אחוז. בזה שאנחנו משאירים עכשיו, שלוחות שיש בהם מרכיב של צמנט אזבסט ישלמו רק שבעה אחוז, אצחנן למעשה פוגעים בייצור המקומי ומעודדים יבוא. פה זה מס קניה איבטגראלי לא רצינו לערבב שני דברים שונים. הגנה זה הגנה. מאחר שיש כאן איזו שהיא הפלייה במס הקניה שהוא לא מבחין בין ייבוא וייצור מקומי, אבל במקרה הזה הוא פגע בייצור מקומי, הוא פגע בייצור מקומי שחייב בשלושים וחמישה אחוז, והייבוא היה חייב בשבעה אחוז; על-ידי זה עודדנו ייבוא במקום שימוש בתחליפים שחייבים כבר כיום בשלושים וחמישה אחוז. מה שעשינו הוא רק זה. שאיחדנו את השיעורים והישווינו אותם על התחליפים השונים. ומנענו ייבוא.

י. קרגמן: יו"ר:

טוב, רבותי, אין פה שום דברים עקרוניים גדולים, משמעותיים. אני מציע לאשר את הצווים. פג תוקפם, בדמה לי, ולכן זה עבר ישר הנה ולא לרועת מישהו. מכ לאישור, אבקש להצביע. מי בגד? אני לא רואה בגד. בזה אנחנו סיימנו. תודה רבה.

הישיבה לא בעולה. פנה אלי חבר הכנסת שובל בפתק בקשר לבנק ארץ-ישראל בריטניה, אשר במכר, או עומד להימכר, אינבי יודע פרטים. דיברתי עפשו עם בגיד הבנק. הוא יבוא מחר וידווח ברועת הכספים. הוא עובד על זה עדיין, אבל מחר זה בטוח. אני לא יודע את הפרטים. לא אוכל להסיב עתה. הוא יבוא יחד עם חת.

אני היגשתי, רבותי, אני חושב לפני חודש, הצעה בקשר לסיכום הדיונים שלבו בנושא האינפלציה. מ הענין הזה אנחנו חייבים להביח על שולחן הכנסת. היות וזו היתה הצעה לסדר-היום - לא יוזמה של ועדה שדבה, היא יכולה לרוץ עוד שבה, אין טעם אחרי המדיניות הכלכלית והדיונים בכנסת, זה כבר מאבד כל ערך, המסמך הזה. אבל בכל זאת מכיון שחילקתי אותו וקיבלתי הערה אחת או שתי הערות ממר פלומין, שאיננה מהותית, וגם קיבלתי ממר שובל - אני מציע שבניח את כל זה על שולחן הכנסת ויבזה בסיים את כל הענין הזה. (קריאה: בלי הצבעה?). לא, אי-אפשר להגיד שבלי הצבעה. יש אולי מתנגדים לכל הדברים האלה. אני חושב שקראו את החומר, זה כבר ענין של חודש.

ח. קורפן:

אתה מאמץ הצעת רוב והצעת מיעוט? או שאנחנו מגישים את שתי ההצעות כמות שהן.

- י. קרגמן, יו"ר:** אנכי רוצה להגיד, ביחס להצעותיו של חבר הכנסת פלומין, אין פה מיעוט או רוב. הוא תיקן כמה דברים ואני מוכן לקבל את התיקונים שלו. פשוט יש להניח על שולחן הכנסת ולגמור את הענין הזה.
- ש. ארליך:** אני שואל אם אפשר להביח 12 סיכומים?
- י. קרגמן, יו"ר:** לא.
- ש. ארליך:** למה לא? אם אפשר שביים למה לא 12?
- י. קרגמן, יו"ר:** צריך להצביע.
- ש. ארליך:** אתה אומר שאחרי ההצבעה מביחים את כל ההצעות. אתה מתנגד להצעות שובל?
- י. קרגמן, יו"ר:** שובל, אני לא יודע, הוא צריך להסביר אותן.
- ש. ארליך:** לי יש הצעה: חברי הכנסת קרגמן ושובל יישבו יחד ויעבדו את זה בעצמם.
- י. קרגמן, יו"ר:** אין פה הצבעות, רבותי. מה אתם טרחתם להביא את זה.
- י. גולן:** ארובי היו"ר, בקשר להצעה לסדר היום בענין האינפלציה, זו שהיתה. אני מוצא פה איזה חוסר הגיון ואיבוי יודע איך לצאת מבחיבה פורמלית. בענין הסיכומים האלה. זה היה מעל במה פורמלית. בינתיים הממשלה הביאה בפני הכנסת הצעות ותכנית לדיסון האינפלציה, והכנסת אישרה אותן. מה הטעם שפתאום ועדת הכספים תביא לשולחן הכנסת סיכומים?
- קריאה:** היא לא יכולה שלא להביח.
- ע. פיינרמן:** מה שאמר חבר הכנסת גולן יש בזה, לפחות מבחיבת הטעם הטוב, הרבה משקל. אנחנו איננו יכולים שלא להתייחס להצעה לסדר היום שהיתה ואנחנו חייבים לתת המלצות. אבל ההמלצות, לפי דעתי, צריכות להיות עכשיו שונות וחיובות לקחת בחשבון גם את העובדה שהיו בינתיים החלטות בכנסת. לפיכך אני הייתי מציע שאנחנו בבקש מהיושב ראש שיכין לנו המלצות חדשות שתהיינה קצרות ביותר ותסמוכנה את ידן על התכנית הכלכלית החדשה, או תאמצנה את התכנית הכלכלית החדשה, שהיה לה רוב בכנסת, ללא מתנגדים. מה ששיר לביסוח, אולי ינסה יחד עם חבר הכנסת שובל להגיע לבוסח מוסכם ולא להגיש שני בוסחים. אבל, לפי דעתי, זה צריך לשאת אופי אחר, קצר ביותר, ולקחת בחשבון את התכנית הכלכלית החדשה. את החלטות הכנסת.
- ז. שובל:** אני מודה שהיה לי יתרון מסויים, כי ההצעות שלי סוכמו לאחר המדיניות החדשה של הממשלה והיא לוקחת בחשבון אותן. ההצעות של מר קרגמן סוכמו קודם לכן. הייתי אומר, מתוך הגינות מצדי, שצריך לתת למר קרגמן לתקן את ההצעות שלו, ולהגיש אותן מחדש. כי אחרת אין טעם לכל הענין. יש הצעה לסדר היום וצריך לעשות סיכום. שלי, לדעתי, היותר אקטואלי משלך. אבל זה פשוט מפני שאני הכנתי אותן בשבוע שעבר ואתה הכנת אותן לפני שלושה שבועות. אז אני מציע - אם אתה לא רוצה להצביע היום, תעדיך את ההצעות שלך ותניח אותן על שולחן הועדה.
- א. מלמד:** אני מציע, רבותי, שאנחנו, הועדה, בניח את זה על שולחן הכנסת, אבל לא כתוב מתי.
- קריאה:** תוך שלושה חדשים.
- א. מלמד:** חכה, עוד לא עברו שלושה חדשים. בינתיים, אני מציע שנראה מה שהתכנית הכלכלית תביא, אני מניח שאם היא תצליח - הרי טוב. ואם לא, אז נצטרך להביא המלצות.
- קריאה:** הוא צודק, אני מציע שנחכה שבועיים.

י. קרגמן, יו"ר:

רבותי, אני רוצה להגיד לכם, יכול להיות שמישהו יגיד שהוא שולל את זה, זה דבר אחר. אז תהיינה שתי מסקנות. אבל אני לא יכול להיות מעל לכנסת בענין זה. אסור לוועדה. הוועדה קיבלה החלטה, הכנסת קיבלה החלטה. אני יכול להוסיף בהסבר, או בתחילה, שהדיון היה בתקופה לפני ששר האוצר הביא לפני הכנסת תכנית כלכלית, ולסיים שהכנסת רשמה לפני את התכנית שהיא תכנית שמחייבת את הממשלה. בלי ללכת ולפרט את כל הפרטים האלה.

אני גם מוכן להתייעץ עם יו"ר הכנסת איך לצאת מהענין הזה. פשוט מאד. יכול להיות שהוא ישחרר אותנו.

י. בן-מאיר:

הוא לא יכול לפטור אותך לפי התקנון חייבים להניח מסקנות על שולחן הכנסת. איך לו ברירה ליו"ר הכנסת.

י. קרגמן, יו"ר:

אם שתסכימו שאני אוסיף, שבינתיים הכנסת דגה בנושא זה ורשמה לפני הודעת הממשלה.

א. אפרת:

לאחר שהבינתי, שמבחינה פורמלית מוכרחים להביח סיכום, אז דברי ההקדמה צריכים להיות קצרים ביותר, שיהיה בהם רק הסיפור הקצר: "שמענו את שר האוצר" ולא להכנס לביתוח הבעיות.

אני רוצה דוקא לומר, שבנושא אחד, חבר הכנסת קרגמן עומד בהצעתו על בסיס הרבה יותר ריאליסטי מאשר האוצר. הוא אומר שכל גורמי המשק חייבים לשתף פעולה על קיום הסכמי השכר ככתוב. יש פה דברים יותר ריאליסטיים. אין זה אומר שאנחנו חייבים להתייצב מאחרי התכנית הכלכלית כפתרון מלא. אנחנו יכולים להתייצב מאחרי התכנית הכלכלית כצעד בכיוון ריסון האינפלציה, ולא לומר שזהו הפתרון לאינפלציה.

י. קרגמן, יו"ר:

חבר הכנסת אפרת, אמנם זו יצירה אבל אני מוותר עליה. אני חושב בכל זאת שעבדנו ודיברנו, ושמענו. הרי אנחנו לא יכולים לבטל את מה שהכנסת החליטה. היא החליטה לרשום לפני את המדניות הכלכלית של שר האוצר. לכן אני אוסיף את המילים האלו למסקנות.

קריאה:

אבל לא צריכים לומר שאנחנו רואים בזה את הפתרון.

י. קרגמן, יו"ר:

לא, בדרך גם בזה. ההצעה של חבר הכנסת שובל, אנחנו בחלק את זה לקראת הדיון.

מ. ארנס:

אדוני היו"ר, בשבוע שעבר הביאה הממשלה תכנית חדשה לריסון האינפלציה במשק והבטיחה שהיא תקיים את כל הצעדים שהוצגו כתכנית הממשלה. אנחנו באים היום לוועדת הכספים ומביאים לפניו מכתב מטעם שר האוצר אשר מתייחס לאחד הצעדים, דזורבה לפיתוח אדו"ב, אני מציע שאנחנו בקבל הצעה שביאנו בסגן את תשומת לב הממשלה שזו הפרה של התכנית יומיים אחרי שהתכנית הוגשה.

י. קרגמן, יו"ר:

אני רוצה לומר ככה. בדרך כלל, על פי החוק, הוועדה מקבלת בענין זה הודעה. לפי חוק התקציב. אבל ההודעה מאפשרת בירור. זה לא דבר: תרשמו לפניכם. קיבלנו היום הודעה. הזמנתי את מר גפני, יש לי מה להגיד גם כן בדיוק כמו שיש לך. אחרי שנשמע, אז אני אציע, או אתה תציע או מישהו יציע איזה הצעה. בלי לשמוע את בעל הדבר - זה לא! מחר הוא יבוא יחד עם השר. רבותי, מחר יבוא שר האוצר, יבוא אתו גם מר גפני ויביא את הענין הזה. יכול להיות שבגיד - אמנם, אני חושב שצריך יהיה להתייעץ עם היועץ המשפטי. אבל, על כל פנים, בברור שבקיים באמר את דברנו. בגיד מה שאנחנו אומר או מה שמישהו אחר אומר, ירצה אולי להגיד בדייק את ההפך, איבני יודע.

מ. ארנס:

אני מוכרח לאמר שאת ההגיון אני לא רואה. שר האוצר היה פה, הביא את התכנית, אמר שלא יהיו שום סטיות

מהתכנית ולמחרת

י. קרגמן, יו"ר: יפה מאוד, אבל תסכים שהיו"ר, או לא רק היו"ר, חייב לאפשר לאיש ששלח מכתב לומר את הדברים לפני הועדה. הוא יבוא מחר ובמתין עד אז.

ש. ארליך: רבותי, אני מבקש להעלות חילופי דברים בין חברי הועדה עם היו"ר על סדרי העבודה של ועדת הכספים. אני לא יודע, הנה אנחנו היום באים לכנסת, מתפזרים, כבר רבע ל-12, במקום לבצל עוד שתיים. במקום לבוא ביום חמישי עוד פעם לשתיים, או אתמול. בקראים לחמש ישיבות בשבוע בירושלים. אני חושב שזה מכביד על החברים. גורם להרבה הפסד זמן. אני מציע שבקיים את הדיון.

י. קרגמן, יו"ר: בעוד חודש תהיה פגרה, בקיים ברור. לפני הפגרה כבר לא בקיים ברור. אנחנו עמוסי עבודה.

ע. פיינרמן: אני תומך בהצעה לקיים ברור בנושא הזה.

א. אפרת: החודש הזה ממילא באים הנה ביום חמישי כל יום חמישי כי יש כנסת.

י. קרגמן, יו"ר: ביצתיים יש לנו הרבה חוקים. בטרך חודש ימים לשבת רק על חוק מספר 21 - משלחות וכך הלאה. אם לפעמים קורה שאנחנו גומרים את הישיבה שלוש רבעי שעה לפני הזמן, לא צריך לעשות מזה ענין.

הישיבה בסתימה בשעה 12.30